

W trakcie opracowywania niniejszego informatora powstała nowa agencja rządowa, Border and Immigration Agency, BIA (Agencja d/s Granic i Imigracji), która przejęła obowiązki poprzedniego urzędu, Immigration and Nationality Directorate, IND (Zarządu d/s Imigracji i Narodowości) zajmującego się sprawami azylantów.

Jak najszybciej zasięgnij porady

Ponieważ prawo dotyczące azylu jest skomplikowane, istotne znaczenie ma zasięgnięcie odpowiedniej porady prawnej oraz znalezienie osoby, która przygotuje twoją sprawę. Należy jak najszybciej znaleźć adwokata, ponieważ terminy na przedstawienie dowodów uzasadniających starania o azyl są bardzo krótkie.

Jak znaleźć adwokata w Anglii i Walii

Aby znaleźć adwokata zajmującego się sprawami imigrantów oraz prawem azylowym w Anglii lub Walii należy:

- odwiedzić witrynę internetową www.lawsociety.org.uk/findasolicitor i szukać pod nagłówkiem 'immigration'; lub
- dzwonić na nr 0870 606 2555.

Co powinien wiedzieć adwokat

Adwokat musi uzyskać następujące informacje:

- Kiedy opuściłeś swój kraj i przyjechałeś do Wielkiej Brytanii.
- Jak dostałeś się do Wielkiej Brytanii i jaką drogą przyjechałeś.
- Co skłoniło cię do opuszczenia kraju.
- Czy boisz się powrotu do kraju, a jeśli tak, to dlaczego.
- Jaka jest twoja sytuacja rodzinna.
- Jakie dokumenty przedstawiłeś urzędnikom w Border and Immigration Agency.
- Czy otrzymałeś jakieś formularze do wypełnienia i odesłania, a jeśli tak, kiedy upływa termin zwrotu.

W czym może pomóc adwokat

Adwokat może:

- pomóc w wypełnieniu formularza azylowego, jeśli został doręczony;
- pomóc w napisaniu oficjalnych oświadczeń;
- doradzić w kwestii szans na uzyskanie azylu;
- wystąpić o zwolnienie w przypadku zatrzymania (tzn. osadzenia w areszcie);
- pomóc w przedstawieniu sprawy i reprezentować ubiegających się o azyl w razie odwoływania się;
- doradzić w sprawie dalszego biegu wypadków; oraz
- pomóc w zdobyciu informacji, które mogą być potrzebne dla uzasadnienia starań o azyl, takich jak zaświadczenia lekarskie lub opinie ekspertów dotyczące sytuacji w kraju ojczystym.

Opłaty za adwokata

W przypadku trudnej sytuacji materialnej lub braku pieniędzy osoby ubiegające się o azyl mają szansę na uzyskanie bezpłatnej porady prawnej związanej ze staraniami o azyl. Określa się to mianem 'Pomocy Prawnej' ('Legal Help'). Adwokat wyjaśni na czym taka pomoc polega oraz co może w jej ramach zrobić dla swego klienta. Adwokat poinformuje także o wysokości opłat gdyby uzyskanie bezpłatnej porady okazało się niemożliwe.

Starania o azyl

Aby uzyskać status uchodźcy, osoba ubiegająca się o azyl musi wykazać, że jest narażona na ryzyko prześladowań (złego traktowania) z uwagi na rasę, wyznanie, narodowość, przekonania polityczne lub przynależność do określonej grupy społecznej oraz

że rząd jej kraju nie może lub nie chce zapewnić jej ochrony.

Osoby ubiegające się o azyl starają się jednocześnie o pozwolenie na pobyt w Wielkiej Brytanii ze względów dotyczących obrony praw człowieka. Jeśli potrafisz wykazać, że w przypadku powrotu do kraju grozi ci nieludzkie lub poniżające traktowanie bądź kara, wówczas możesz starać się o 'ochronę humanitarną'.

Istnieją również inne powody wynikające z ochrony praw człowieka, które mogą być podstawą do zezwolenia na pobyt w Wielkiej Brytanii. Adwokat będzie w stanie ocenić, czy twoje starania o azyl, ochronę humanitarną lub inne formy zezwolenia na pobyt w Wielkiej Brytanii mają szanse powodzenia.

Wstępny wywiad

Z wnioskiem o azyl należy wystąpić możliwie jak najszybciej. Można to zrobić w porcie lotniczym lub morskim zaraz po przybyciu.

Osoby już przebywające w Wielkiej Brytanii muszą zgłosić się do Asylum Screening Unit (Wydział d/s Kontroli Azylantów) w Croydon lub Liverpoolu. W dniu złożenia wniosku o azyl lub wkrótce potem przeprowadzony zostanie z tobą 'wstępny wywiad', podczas którego przedstawiciel Border and Immigration Agency będzie pytał o twoją sytuację osobistą oraz o to, jak dostałeś się do Wielkiej Brytanii. Po pobraniu odcisków palców i zrobieniu fotografii otrzymasz odpowiedni dokument, Application Registration Card, ARC (Kartę Rejestracyjną Aplikanta) zaświadczający, że ubiegasz się o azyl.

Border and Immigration Agency zdecyduje następnie w jakim trybie rozpatrywany będzie twój wniosek.

Podczas wywiadu z przedstawicielem Border and Immigration Agency należy okazać się ważnym paszportem lub innym dokumentem tożsamości. Jeśli go nie posiadasz, zwróć się niezwłocznie do adwokata z prośbą o radę.

Procedura 'New Asylum Model' (NAM)

W tym stadium Twój wniosek zostanie prawdopodobnie rozpatrzony zgodnie z procedurą New Asylum Model, NAM (Nowy Model Azylu). W przypadku zastosowania New Asylum Model, specjalnie wyznaczony urzędnik Home Office (Ministerstwa Spraw Wewnętrznych) spotka się z tobą w ciągu czterech dni od złożenia wniosku i będzie sprawował nadzór nad wszystkimi stadiami procedury, włącznie z przeprowadzaniem wywiadów, ewentualnymi odwołaniami, sytuacją mieszkaniową i pomocą socjalną oraz, jeśli podanie zostanie rozpatrzone pozytywnie, zezwoleniem na swobodne poruszanie się i pomocą w osiedleniu się w Wielkiej Brytanii. Jeśli wniosek zostanie odrzucony, wyznaczony urzędnik zajmie się twoją dobrowolną bądź przymusową deportacją z Wielkiej Brytanii.

Formularz Oświadczenia w/s Dowodów

Ubiegający się o azyl mogą otrzymać od Border and Immigration Agency formularz, Statement of Evidence Form, SEF (Formularz Oświadczenia w/s Dowodów). Należy go wypełnić po angielsku i oddać go w ciągu 10 dni roboczych. Należy koniecznie wypełnić wszystkie części formularza i oddać go na czas.

Z prośbą o pomoc w wypełnieniu formularza należy zwrócić się do adwokata. Nie wszystkie osoby ubiegające się o azyl muszą wypełniać taki formularz. W niektórych przypadkach Border and Immigration Agency może podjąć decyzję na podstawie informacji uzyskanych podczas wywiadu z ubiegającym się o azyl.

Wywiad z ubiegającym się o azyl

Po wywiadzie wstępnym czeka cię prawdopodobnie dłuższy wywiad, którego celem jest wyjaśnienie powodów wystąpienia z wnioskiem o azyl. Musisz podać jak najwięcej informacji dotyczących starania o azyl, włącznie z zaświadczeniami lekarskimi

oraz opiniami ekspertów. Wywiad ten ma istotne znaczenie, ponieważ Border and Immigration Agency wykorzysta uzyskane informacje podejmując decyzję w twojej sprawie. Jeśli wypełniłeś formularz Statement of Evidence Form, zawarte w nim informacje zostaną porównane z tym, co powiedziałeś podczas wywiadu. Ponieważ wywiad ma istotne znaczenie, możesz zwrócić się do swego adwokata, aby ci towarzyszył, aczkolwiek usługa ta nie jest na ogół objęta bezpłatną pomocą prawną. Jeśli adwokat nie jest obecny, należy zwrócić się z prośbą o nagranie wywiadu na taśmie magnetofonowej.

Zatrzymanie

Osoba ubiegająca się o azyl może zostać zatrzymana (osadzona w areszcie) w dowolnym stadium procedury. Border and Immigration Agency ma obowiązek przedstawić powody zatrzymania. W przypadku zatrzymania należy niezwłocznie skontaktować się z adwokatem i prosić go, aby wystąpił o zwolnienie z aresztu. Zamiast zatrzymania władze mogą zastosować dozór elektroniczny (co oznacza, że twoje ruchy będą monitorowane przy pomocy elektronicznego nadajnika) lub wydać nakaz regularnego zgłaszania się do wyznaczonego urzędu.

Musisz koniecznie powiadomić Border and Immigration Agency, jak można się z tobą w dowolnym momencie skontaktować, a także poinformować o tym adwokata.

Odwołania

Jeśli wniosek o azyl zostanie odrzucony, musisz niezwłocznie zwrócić się do adwokata o poradę w sprawie odwołania od tej decyzji, ponieważ terminy rozpatrywania odwołań są bardzo krótkie. W niektórych przypadkach możliwe jest odwoływanie się spoza terenu Wielkiej Brytanii. Adwokat może przygotować wniosek o odwołanie i występować w twoim imieniu. W takich przypadkach masz prawo do innej formy bezpłatnej pomocy prawnej określanej jako Controlled Legal Representation (Nadzorowana Reprezentacja Prawna). Adwokat wyjaśni, na czym ta pomoc polega i poinformuje o kosztach w razie gdyby otrzymanie bezpłatnej pomocy nie było możliwe.

Pieniądże i zakwaterowanie

W przypadku braku środków na utrzymanie, można wystąpić do Border and Immigration Agency o pomoc dla osób ubiegających się o azyl. Tę formę pomocy zwykle się określa mianem National Asylum Support Service, NASS (Krajowa Służba Pomocy Uchodźcom). Możesz wówczas otrzymać pieniądze w gotówce lub czasowe zakwaterowanie. Możesz też zostać wysłany (przemieszczony) do innej części kraju, gdzie otrzymasz zakwaterowanie. Twój adwokat może udzielić informacji na temat przysługujących ci świadczeń.

Procedura przyspieszona

Jeśli Border and Immigration Agency uzna, że twój przypadek jest oczywisty, może zastosować procedurę przyspieszoną, co oznacza, że sprawa zostanie rozpatrzona bez zwłoki a ty prawdopodobnie zostaniesz zatrzymany. W razie zastosowania procedury przyspieszonej należy jak najszybciej skontaktować się z adwokatem.

Deportacja z Wielkiej Brytanii

Jeśli wniosek o azyl zostanie odrzucony, będziesz musiał prawdopodobnie opuścić Wielką Brytanię. Border and Immigration Agency ma prawo zastosować przymus i może cię w tym celu zatrzymać. W razie odrzucenia wniosku bardzo istotne znaczenie ma niezwłoczne skontaktowanie się z adwokatem. Odmowa współpracy z rządem przy uzyskaniu dokumentu podróży potrzebnego do deportacji z Wielkiej Brytanii traktowana jest jako przestępstwo.

Jak znaleźć adwokata w Szkocji

Niniejszy informator został wydany przez Law Society of England and Wales (Stowarzyszenie Prawnicze Anglii i Walii). Aby znaleźć adwokata w Szkocji należy:

- skontaktować się telefonicznie z Law Society of Scotland (Stowarzyszenie Prawnicze Szkocji), nr tel. 0131 226 7411; lub
- odwiedzić witrynę internetową www.lawscot.org.uk

Dalsze informacje

Niniejszy informator opublikowany został w serii poradników wyjaśniających podstawowe rodzaje usług adwokackich. Inne poradniki z tej serii wymienione zostały poniżej. Ich kopie można otrzymać od adwokata lub kontaktując się telefonicznie z Law Society of England and Wales, nr tel. 0870 3333 084.

- Poradnik dla sporządzających testament
- Poradnik dla kupujących nieruchomości
- Poradnik dla starających się o rozwód
- Poradnik dotyczący problemów pracowniczych
- Poradnik dla zakładających biznes
- Poradnik dla zgłaszających roszczenia osobowe
- Poradnik finansowy dla osób starszych
- Poradnik dla zakładających wspólny dom
- Poradnik dla właścicieli odnajmujących lokale
- Poradnik dla lokatorów podnajmujących nieruchomości
- Poradnik dla korzystających z usług adwokackich
- Poradnik dla starających się o uwierzytelnienie testamentu

Kopie niniejszego informatora dostępne są w wersji z dużą czcionką, w alfabecie Braille'a, na kasecie magnetofonowej lub płycie kompaktowej. Jeśli chcesz otrzymać jedną z tych kopii, skontaktuj się z nami za pośrednictwem poczty elektronicznej accessibility@lawsociety.org.uk lub telefonicznie pod nr. **0870 606 2555.**

Niniejszy informator wydany został w różnych wersjach językowych. Aby je otrzymać należy odwiedzić naszą witrynę internetową: www.lawsociety.org.uk.